

PRIESTOR PRE ŽIVOT

žiadne zaujímavosti, ktoré nepotrebujete poznať - iba život

5
2006

Cena 10 Sk. Pri pouličnej distribúcii je časopis zdarma, ale budeme radi, keď jeho vydávanie podporíte sumou 10 Sk. Tým umožníte nielen vydanie ďalšieho čísla, ale podporíte aj budovanie verejných kempov na Slovensku pre ľudí v núdzi.

www.priestorprezivot.sk

IV. ročník

Povolaný národ

Ak chceme vniknúť hlbšie do problematiky duchovnej úlohy strednej Európy a poslania Slovenska, mali by sme sa pozrieť do minulosti a vynasnažiť sa pochopiť historickú kontinuitu tohto fenoménu.

Prvý národ predurčený k duchovnej obrode ľudstva bol národ židovský. Po stáročia verne strážený a duchovne vedený prorokmi mal v čase príchodu Mesiáša plnými dúškami prijímať Pravdu a ako žiarivý vzor viesť všetky ostatné národy ku Svetlu.

Žiaľ, veľmi dobre vieme, ako tento národ strašne zlyhal. Mesiáša zavraždil a on sám bol rozprášený a trvalo prenasledovaný.

O mnoho stáročí neskôr opäť začalo dozrievať tušenie predurčenia k niečomu veľkému v inom národe. Táto idea sa v ňom nezrodila zo dňa na deň, ale vnašala sa medzi jeho príslušníkov počas dlhého historického vývoja rôznymi k tomu povolanými osvietenkami, filozofmi a mysliteľmi. Dokonca i jeho jazyk bol trezivo brúsený a pestovaný tak, aby mohol neskaleným spôsobom vyjadriť Pravdu určenú ku spásu celého ľudstva. Nový povolaný národ mal všetky predpoklady k tomu, aby bol schopný vybudovať pozemskú ríšu pokoja a mieru, pretože po jeho boku stáli nesmierne duchovné pomoci.

Ale, žiaľ, všetko sa tragicky zvrhlo v pravý opek. Predurčenie povolnosti k veľkému duchovnému obrodeniu bolo pýchou a domýšľavosťou prekrútené v nízky pocit nadradenosti. Áno, hovoríme o národe nemeckom, ktorý práve prostredníctvom falošnej ilúzie vlastnej nadradenosti podľahol samozvanému vodcovi a namiesto požehnanja roznášal po svete iba smrť a hrôzu.

Ale história sa zopakovala. Aj tento národ bol nemilosrdne zrazený na kolená, roztrhnutý na dve časti a jeho hlavné mesto zrovnané so zemou. Tak teda zlyhal i druhý povolaný národ.

Avšak práve v nemeckom prostredí sa začínajú formovať prvé zmienky o veľkej úlohe Slovanov, počnúc filozofom Herderom, cez

Rudolfa Steinera, až po veľké zasľúbenie, otvorene hovoriace o novom povolanom národe:

„Všetka milosť a ochrana, všetka pomoc a požehnanie Božích pomocníkov bude odňaté veľkému národu, ktorý zradil svoje poslanie a dané inému, malému národu. Národu, ktorý, verný svojej tradícii stáť v Pravde Božej, usilovne a verne prijíma Slovo Pravdy, snaží sa podľa neho žiť, a tým sa pripravuje stať sa vyvolaným národom služobníkov Božích, ktorí budú učiť všetky národy novej múdrosti vo Svetle Pravdy. Šťastný národ!“

Áno, pred strednou Európou stojí nesmierne dôležitá duchovná úloha. Spolu so zasľúbením povolnosti a s ním spojenou vysokou duchovnou pomocou spočíva na jej pleciah aj obrovské bremeno zodpovednosti.

V tomto procese má i Slovensko svoju veľkú a nezastupiteľnú úlohu. Je preto úplne na mieste otázka:

Akým spôsobom majú prijsť obyvatelia Slovenska k naplneniu duchovnej úlohy strednej Európy?

Po prvé: V každom človeku, usilujúc sa byť naozaj človekom, musí byť silná a živá túžba po hľadaní Pravdy. Túžba poznať, kým naozaj je, odkiaľ prichádza a kam smeruje. Musí sa zo všetkých síl usilovať nájsť zriedlo poznania ucelenej Pravdy o živote - o svojom bytí i o stvorení.

Po druhé: Kto našiel Pravdu, musí sa ju snažiť vniesť do svojho osobného života. Musí jej zákonitostiam podriaďiť svoje ctenie, myslenie, slovný prejav a jednanie. Jednoducho sa už konečne musí stať bytosťou hodnou pojmu človek, správne a vedome stojacou vo stvorení a v súkolesí jeho Zákonov.

Po tretie: S darom nájdania a poznania Pravdy sa neoddeliteľne spája zodpovednosť. Naplnením tejto zodpovednosti je práca na sebe a práca na pozdvihovaní svojho okolia v osobnom i celospoločenskom merítke, na základe vlastných predpokladov a schopností. Ľudia, ktorí sa odhodlali na takúto úlohu, musia

jednak preraziť a ukázať nové cesty vo všetkých oblastiach života, ale zároveň aj vyvinúť zodpovedajúci protitlak voči všetkému nízkemu, nesprávnemu a zlému, ktorého je vókol nás všade nadmieru.

Na záver však treba ešte zvlášť pripomenúť, že kto by sa snáď chcel pyšne sľniť vo vedomí spolupovolnosti Slovenska na úlohe nesmierneho duchovného významu, ten vlastne nič nepochopil. Lebo pri správnom pochopení by v ňom naopak muselo vyvstať iba vedomie obrovskej zodpovednosti, ktoré tým spočinulo na našich pleciah. Áno, smieme sa spolupodieľať na Svetlom chcenom duchovnom obrodení ľudstva, avšak dobre pamätajme na dô-

sledky, ktoré postihli všetkých, čo zlyhali. S vysokými Božimi milosťami sa totiž nemožno nikdy beztretné zahrávať.

Ako jednotlivci tak i celý národ potvrdíme preto našu spolupovolnosť činom! Uvedme konečne v realitu to, čo je od nás požadované; máme na to všetky predpoklady. Nech sa aj našim prostredníctvom rozleje požehnanie do celého sveta, a svojím poznaním, pochopením a naplňovaním Zákonov stvorenia sa staňme jedným zo základných pilierov nového, krajšieho a lepšieho života na Zemi tak, ako to bolo už dávno chcené.

Slovenské občianske združenie pre posilňovanie mravov a ľudskosti
www.zdruzenie-ludskost.sk

Obyvatelia Verejného kempu

Stať sa bezdomovcom v dnešných podmienkach bezdúchého dravého materializmu a nepraktického duchovna, ktoré nemá skoro žiadny vplyv na reálny život, nie je ťažké. Pozrite sa sami na to, ako si tu žijeme a uvážte: nie je to pravda? Namietate, že Váš život je iný? Nezabúdajte, že všetci sme na jednej lodi a je iba JEDEN ŽIVOT, ktorého sme všetci súčasťou. Mohli by sme už konečne odložiť sebaospravedlňujúce výhovorky, že taký je svet a my s tým nič neurobíme.

Lebo svet je taký, akí sme my - my politici, my cirkevníci, my obchodníci, ekonómovia, učelia, robotníci - my ľudia. Kým sa v nás neprebudí cit, a kým sa človek nestane človekom, nepomôžu žiadne ekonomické riešenia alebo formálna ideológia. To, čo sa musí zmeniť, sme my, náš charakter, naša obmedzenosť na „svoj“ svet a vlastný prospech.

Abyste videli, že bezdomovci nie sú „odpad“ alebo „spodina“ spoločnosti, ale tiež ľudia, budeme uverejňovať v rubrike *Obyvatelia kempu* životné

príbehy tých, ktorí sa dostali do Verejného kempu v Martine. Dostali sa tam totiž často aj kvôli nám ostatným.

Tohoto času má náš Verejný kemp kapacitu 30 lôžok a toto je jeden z jeho obyvateľov:

Volá sa Dušan, má 38 rokov a svojím správaním je večným chlapcom bez alternatív. Mno-

ho času strávil na psychiatrii ako pacient, no je neškodný a vôbec nie agresívny, i keď výzorom pripomína zurvalca. Zdánie často klame. Nedávno ho zbili nafetovaní chlapi; polámali mu

rebrá, nakopli ľadvinu a rozbili tvár. Chlapi sa len „zabavili“ na neškodnom chudákovi, lebo vedeli, že po ňom ani pes nesa-štekne. Žil už dlho na ulici, chodil po kontajneroch, a takí facky nevracajú.

Donedávna ho živilo zbieranie železného šrotu, a tak v tejto činnosti pokračuje a zvláča do kempu rôzne haraburdie, aj keď to ostatných poriadkumilovných kempárov veľmi neteší.

To je náš Dušan, človek, čo nadstaví aj druhé líce, a robí to bez frflania, len tak, ako by to tak malo byť...

Dobrý deň, ďakujem za upozornenie na elektronickú formu Vášho časopisu. Rozhodla som sa preto, že v rámci šetrenia našich lesov budem využívať túto formu čítania Vášho časopisu, avšak s radosťou som Vám zaslala ako vďaka aspoň symbolickú čiastku, hoci obsah článkov je hodný omnoho viac. Mrzí ma, že momentálne nemôžem poslať väčšiu sumu, keďže som na materskej dovolenke. S pozdravom a obdivom Vám želim veľa síl pri realizácii Vašich projektov.

P.S. Svoju priateľku tiež upozorním na túto formu čítania časopisu a taktiež na možnosť finančného príspevu pre rozvoj Vašej činnosti. Ďakujem ešte raz.

Marcela S.

Odpoveď redakcie

Milá Marcela, objednané časopisy Vám radi zašleme. Pokiaľ časopis príspeje k rozvoju duchovného vedomia človeka, určite tých 20g papiera nebude škoda. To by bolo šetrenie na nesprávnom mieste. Stvoriteľ nám dal k tomuto účelu celú planétu.

Je obdivuhodné, že ako matka na materskej ste našli v dnešnej ekonomicky ťažkej dobe prostriedky na pomoc ľuďom v núdzi, ktorí stratili strechu nad hlavou. Peniaze nie sú tým, čo nám túto prácu pomáha robiť, i keď sú nutným prostriedkom. Je to práve vaša duchovná podpora. Čím viac ľudí otvorí svoje srdcia súcitu a láske, tým viac svetla pribudne na Slovensku a pomôže nám všetkým v duchovnom prebudení a plnení zmyslu nášho života - v preduchovnení celého hmotného sveta a vybudovaní raja už tu na zemi. *Ďakujeme, redakcia*

VEREJNÝ KEMP V MARTINE

V súčasnosti prebiehajú vo Verejnom kempe v Martine práce na zatepľovaní chatiek penovým polystyrénom. Tým by sme chceli doceliť energetické úspory a lepšie podmienky bývania v zimnom období. Na zimu je predsa nutné pripraviť sa už v lete. A bezdomovcom ide v zime doslova o život!

Vážení, sme štvorčlenná rodina (synovia vo veku 22, 21, 16 a mama) a vinou našou aj osudu sa o dva týždne dostaneme na ulicu, keďže náš príjem je len 7.800 Sk, a to je prídavok na opateru ťažko zdravotne postihnutého chlapca, o ktorého sa stará naša, navyše rozvedená, mama.

Neviem, či je možné ubytovať nás vo Verejnom kempe, ako nám tvrdil jeden bezdomovec, od ktorého sme minulý týždeň kúpili časopis Priestor pre život.

Ak nie, dajte nám vedieť, kde na Slovensku sú okrem vášho kempu také možnosti, pretože sme v zúfalej situácii. Mama musí ísť na operáciu štítnej žľazy a všetci sme na tom psychicky veľmi zle. Vopred vám ďakujem.

Odpoveď redakcie

Radi by sme pomohli všetkým, ktorí nás žiadajú o pomoc, len, žiaľ, naše možnosti sú také malé, že iba chabému percentu môžeme vyhovieť. Preto sa usilujeme aj formou tohto časopisu propagovať alternatívne nízkonákladové bývanie ako je v našom kempe na území celého Slovenska. Čiastočne to riešia aj mestá a samosprávy, no zrejme dopyt vysoko prevyšuje ponuku. Vy ste z Prešova, čo je takmer druhý koniec republiky; a je to zložitý riešiť aj preto, lebo naša kapacita je preplnená. S časom na čas síce odíde jednotlivец a namiesto neho príde druhý, avšak pre štyroch by to bol problém.

Veríme, že sa Vám podarí vyriešiť svoju kritickú situáciu, dôležité je hlavne neustávať a hľadať ďalej, i keď ani našu pomoc úplne nevyučujeme.

S pozdravom a poďakovaním, Daniel Diškanec

Duchovná úloha Strednej Európy

Ľudské vedomie je bežne obmedzené jeho rozumovými poznatkami a predstavami, ktoré si vytvoril o sebe a o svete. Keď človek zaspí, spojenie s telesnou schránkou sa oslabuje a uvoľnený ľudský duch prežíva nočnú, duchovnú polovicu svojej bytosti. Keby sa človeku nedovolilo spať, po týždni by umrel. Pokiaľ by však žil vedome aj cez deň, ako niektorí duchovne vyvinutí jedinci, nemusel by pri nočnom odpočinku vôbec spať. Čím je život človeka šediavejší a duchovne prázdnnejší, tým viac potrebuje spánok. V skutočnosti nepotrebujeme spať, ale žiť duchom. Človek prežíva vo sne všetko rýchlejšie, živšie a šľavnatejšie, ale nevedome, lebo svoje vedomie o sebe, ktoré si vytvoril doposiaľ iba v hmotnom rozume, zaspánim stratí. Problém je teda ten, že človek si v noci nie je vedomý seba a cez deň je jeho vedomie zase zúžené iba na fyzickú realitu.

Aby sme toto racionálne vysvetlenie mohli lepšie chápať, povieme si rozprávku, ktorá nám to umožní aj precítiť:

Kedysi dávno zakliat zlý čarodej dievča a chlapca, ktorí boli zasnúbení. Ukrutnosť jeho kliatby bola v tom, že hoci boli obaja stále spolu, nikdy sa nemohli stretnúť. Prečo? Lebo deva sa vždy cez deň premenila na jastraba a mládenec v noci na vlka. On putoval cez deň ako rytier s verným jastrabom na ramene a ona nocou ako dáma s vlkom ochrancom. Len pri východe a západe slnka na okamih zahliadli jeden druhého. Ale keď ona napriahla po ňom ruky, už zatreptala krídlami ako jastrab a kým ju on pobožkal, našla pri svojich nohách už iba vlka. A tak sa nemohli ako ľudia nikdy stretnúť. Vyslobodil ich až moment zatmenia slnka. Keď sa mesačný a slnečný kotúč prekryl a nastali súčasne deň aj noc, uvideli jeden druhého a spoločne zvíťazili nad mocou čarodejníka.

Rozprávka o jastrabej žene a vlčom mužovi nie je príbeh o dvoch samostatných osobách, ale o dvoch poloviciach jednej a tej istej bytosti, ktoré sú si zasľúbené. Jastrab žijúci cez deň symbolizuje nevedomý let ducha, vlk žijúci v noci vedomie pripútané k zemi, a kliatbou je nevedomosť.

Denná vedomá časť človeka má užší vzťah k racionálnej ľavej mozgovej hemisfére, nočná podvedomá časť k intuitívnej pravej hemisfére. Podobne je rozdelený svet na vedomú, ale na hmotne obmedzenú západnú pologuľu a na duchovnú, ale iba podvedome cítiacu východnú pologuľu. Podľa toho tieto krajiny vytvárajú aj svoju národnú identitu. Kým západné krajiny majú silné národné povedomie so

vzťahom k územia predkov, východné krajiny svoju identitu skôr iba vycitujú v duševnej atmosfére národa, lebo ich identita spočíva v nočnej polovičke.

A na čom sa zakladá identita Slovenského národa? Územie? Veď národ existoval ešte pred tým, ako na terajšie územie priputoval. Spoločný štát? Slovensko ho má iba od nedávna a predtým bolo vždy v područí niekoho iného. Valaška, kraj? Valašku predsa doniesli valasi z Rumunska a kroje sa dnes už nenosia. Jazyk? Kým napríklad Židia sa neasimilovali ani po tisícoch rokov nikde, Slovák sa asimiluje všade a rýchlo. Všetky Slovenské dediny v Maďarsku zanikli a na Slovensku ich pribúda. Slovák v cudzine rýchlo zabúda na svoje korene a doma dáva každému právo (12 článok ústavy) slobodne rozhodovať o svojej národnosti... Kde je teda identita nášho národa?

Slovania prijali dobrovoľne virozvestcov z Blízkeho východu, ako aj učiteľov hmotnej kultúry zo Západu. Ani v jednom prípade sme sa nebáli, že by sme mohli stratiť vlastnú identitu. Prečo? Lebo tá pre Slováka nespočíva ani v kolektívnej náboženskej tradícii (v ktorej je zakázané myslieť a dovolené len nasledovať), alebo v ateistickom materializme (ktorý dáva prednosť tomu, kto má peniaze, bez ohľadu na jeho charakter), ale v niečom treťom. Kým ostatným národom je ich identita jasná, Slovák sa Slovákom nenarodí, ale musí sa narodiť ešte raz z ducha, aby našiel svoju národnú identitu. Preto Slovensko musí nasledovať volanie vyššieho ja a ísť svojou vlastnou cestou. Nie však nevedome ako doteraz, prostredníctvom detskej emocionality a naivnej viery, ale vedome, cez jasné spoznanie a plnenie svojej duchovnej úlohy.

Treba si uvedomiť, že každý národ má svoj čas pôsobenia. Pokiaľ Slovania v minulosti nedali svetu navonok toľko ako hmotne pôsobiace západné krajiny, neznamená to, že nedali nič; lebo oni dávali, ale vnútornou, nočnou polovicou. To, že západ uteká speňažiť nápady, ktoré vznikli na duchovnej úrovni, neznamená, že je to iba ich zásluha. Okrem toho, náš národ sa doposiaľ iba pripravoval na čas, keď budú jeho špecifické vlastnosti potrebné. Preto sme museli čakať, kým románska a germánska kultúra nevydá svoje plody, lebo až na ich základe máme vybudovať ďalšie podlažie duchovného chrámu ľudstva. Ten čas už prichádza. Slovanská kul-

túra však začne pretvárať viditeľný svet až vtedy, keď sa duchovné vlastnosti stanú súčasťou jej denného vedomia.

Väčšina nášho úsilia dnes preto vychádza nazmar. Ešte stále neinvestujeme do kvality človeka, ale do kvantity hmoty. Namiesto toho, aby sme sa naučili ovládať jemnejšie spôsoby ducha, namáhame sa s hmotnými dôsledkami, ktoré by v našom hospodárskom a politickom živote vôbec nemuseli existovať. Nepretriedujeme kľíčky kým sú malé, ale nafaňujeme sa so storočnými dubmi, ktoré z nich vyrástli. Nám totiž nestačí robiť iba to, čo robia iní, lebo naša úloha je iného druhu. Preto majú Slovania teraz taký ťažký osud, lebo neplnia svoje úlohy, ale cudzie.

Nechajme Američanov nech sa pýšia vysokou životnou úrovňou, tým, že majú najviac právnikov, policajtov, lekárov a dolárov preinvestovaných v rôznych službách na jedného obyvateľa a že toho najviac zjedia a spotrebujú. My budeme mať najmenej policajtov, lebo ľudia budú poctiví; najmenej lekárov, lebo ľudia budú zdraví; najmenšiu justíciu, lebo ľudia budú mať vlastný zmysel pre spravodlivosť; najmenej úradníkov, lebo budeme sami v sebe vedieť, čo a ako robiť; menej vyrábame, lebo menej vyplatíme a vzdáme sa rôznych pseudo-potrieb. Musíme sa doslovne naučiť nahrádzať hmotné inštitúcie cnosťami.

Čas nových hodnôt, ktorý prichádza, sa už nezaobíde bez vnútornej zmeny človeka. Starý človek musí zomrieť, aby sa narodil človek nový, ktorý sa nebude riadiť rozumom, obmedzeným na hmotu, ale duchom, ktorým vo svojej podstate je, využívajúc rozum iba ako dobrého pomocníka. Pre náš národ veta „Kto stratí svoj život pre mňa, ten ho nájde“ nebude iba náboženskou teóriou, ale každodenným zomieraním, obetovaním seba na oltári a pretváraním hmotného ega na duchovné ja. Taká je naša duchovná úloha. Prvé kroky na ceste vnútornej premeny budú možno ťažšie, ale postupne, ako sa naučíme trpezlivo odkladať jednu starú vlastnosť za druhou, každý krok na ceste vnútornej premeny bude ľahší. Kedykoľvek dokážeme udržať v náročnej situácii duševnú rovnováhu a premeniť určité množstvo negatívnych emócií na skutočnú lásku, naše vnútro sa preteplí a zjasní. Budeme sa cítiť ako človek, ktorý kedysi stratil pamäť a až teraz si spomenul kým v skutočnosti je. Už viac nebudeme môcť zabudnúť na krásu, ktorú budeme schopní čoraz jasnejšie vyciťovať. Vnútrná radosť a ľahkosť bude bohatou odmenou vysoko prevyšujúcou vynaloženú prácu, s ktorou budeme v nadobudnutej istote kráčať ďalej na ceste netušených možností, ktoré sa tak ľudstvu otvoria. Prajeme vám preto jasnosť mysle pri rozhodnutí rázne a nebojácne odhodíť bremená, ktoré vás tlačia k zemi.

Z prednášky Emila Páleša

BLAHOŠLAVENSTVÁ

Blahoslavení chudobní v duchu, ktorí prijímajú slovo pravdy do svojho srdca jednoducho a prasto, bez zbytočného mudrovania, lebo ich je kráľovstvo nebeské.

Blahoslavení plačúci, ktorí trpezlivo znášajú bolesť a utrpenie, lebo oni sa zo svojich hriechov poučia a budú potešení.

Blahoslavení tichí, ktorí sú trpezliví a mierni, lebo oni budú dedičmi zeme – ich vlastná sebakázeň bude mať v sebe moc ukázať iných a podmaniť si ich.

Blahoslavení hladní a smädni po spravodlivosti, ktorí naplnia spravodlivosť odčinením neprávdostí, ktoré spáchali voči svojim bližným, lebo viac im nikto

neublíži a budú nasýtení.

Blahoslavení milosrdní, ktorí nesledovali skryto vlastné ciele, a ktorých pomoc skutočne ľudom prospela, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo.

Blahoslavení, ktorí sú čistého a ničím neskaleného srdca, lebo oni uvidia a spoznajú Boha v jeho dielach.

Blahoslavení pokojného srdca, ktorí dosiahli pravú čistotu a liečia rany iných už len samotnou svojou prítomnosťou, lebo ich budú volať Božími deťmi.

Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť, ktorí žijú spravodlivo a pravdivo vo všetkom a za každých podmienok, lebo ich je kráľovstvo nebeské.

Exupéryho modlitba

Neprosím o zázrak, Pane, ale o silu pre všedný život. Nauč ma umeniu malých krokov. Sprav ma vynaliezavým a vynachádzavým, sprav ma sebaistým v správny čas.

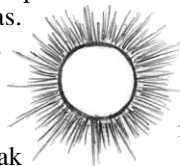
Obdar ma jemnocitom, aby som dokázal odlíšiť prvoradé od druhoradého. Prosím o silu disciplíny a miery, aby som len tak neprekľzol životom a svoje dni si rozumne rozdelil. Aby som ne-

prespal záblesky svetla života, a aby som si aspoň tu a tam našiel čas na umelecký zážitok. Umožni mi utvrdiť sa v tom, že snívať o minulosti či budúcnosti mi neprospieva. Pomôž mi čo najlepšie zvládnuť to, čo je najbližšie, pomôž mi pokladať práve prežívanú hodinu za najdôležitejšiu. Ochráň ma pred naivnou vierou, že v živote musí ísť všetko hladko. Daruj mi triezve poznanie, že ťažkosť, porážky, neúspechy a sklamanie sú súčasťou života, že vďaka

nim rastieme a dozrievame. Pripomínaj mi, že rozum sa často stavia proti srdcu. Pošli mi v pravej chvíli niekoho, kto má odvahu povedať mi pravdu s láskou. Chlieb náš každodenný daj mi pre telo i dušu. Prosím Ťa o prejav Tvojej lásky, priateľské echo a aspoň tu a tam náznak, že som užitočný. Viem, že veľa problémov sa rieši nekonaním; daj, aby som dokázal čakať. Nech vždy nechám Teba

i ostatných dohovoriť. To najdôležitejšie si človek nehovorí sám; býva mu povedané. Ty vieš, ako veľmi potrebujeme priateľstvo. Daj, aby som dorástol na túto najkrajšiu, najťažšiu, najriskantnejšiu a najnežnejšiu vec života. Vnukni mi pravú chvíľu a pravé miesto, kde môžem zanechať balíček dobra - slovami, či bez slov. Chráň ma pred strachom, že by som mohol premárniť svoj život. Nedaj mi to, čo si želim, ale to, čo potrebujem. Nauč ma umeniu malých krokov!

Antoine De Saint-Exupéry

Dúhová iskra

Bola jedna krajina, v ktorej sa žilo veľmi ťažko. Veľa sa tam kradlo, prepadávalo, ba dokonca i vraždilo. Kedysi však horel v tej zemi oheň šťastia a hral dúhovými farbami.

Kto si ním pripálil sviecu, priniesol radosť všade, kam padlo jej svetlo, a kto si ním zakúril v kachliach, mal doma teplo, pohodu a pokoj. Lenže dúhový oheň jedného dňa vyhasol a odvtedy bolo stále horšie a horšie.

Keď už bol život skoro na nevydržanie, navštívil kráľ jednu starú vidiacu ženu a viedol s ňou tento tajný rozhovor: „Vidiaca, už si jednoducho neviem rady. Ty si prešibaná ako líška. Nevieš pomôcť našej smutnej krajine?“ Vidiaca prižmúrila úzke staré oči: „A dovoľíš mi klamať, kráľu?“

„Pre dobro krajiny ti dovoľím všetko,“ odpovedal kráľ. Vidiaca teda privolila, a keď

predstúpila pred ľud, predniesla divnú reč:

„Ľudia, oheň šťastia zhasol, ale zostala z neho jedna iskrička. Jeden z vás ju nosí v sebe. Sám o nej nevie, avšak keď ju bude hľadať, nájde ju. Potom sa Oheň šťastia znova rozhorí. Nepoviem vám, či je to muž alebo žena, starec alebo dieťa. Ale pozor! Ak si ten človek bude čo i len trochu zúfať, iskra zhasne a potom nám beda; šťastie nás opustí navždy.“

Všetci boli ohromení. Od tej chvíle o tom stále premýšľali. Každý túžil vedieť, koho mala vidiaca na mysli.

A stalo sa, že žiarlivý muž chystal vraždu. Už stál s nožom nad svojim spiacim socom, keď ho náhle prepadla zvláštna myšlienka: „Čo keď práve on má v sebe tú iskru? Mohla by zhasnúť a potom nám beda. Radšej ho nechám žiť.“

A iného zasa tak hrozne mrzel život, že už strkal hlavu do slučky, ale v poslednej chvíli si povedal: „A čo ak tie slová patrili mne?“

Nesmiem si tak zúfať! Ktovie, možno mám v sebe tú iskru práve ja.“ Ďalší chcel vyhnáť suseda z domu, iný už dvíhal palicu, aby zmlátil dieťa, lupič číhal na nočného chodca... A všetkým nakoniec zadržala ruku rovnaká myšlienka: Čo keby to bol náhodou on?

Od tej doby sa život v krajine zmenil. Ľudia sa k sebe chovali slušne, aby nezahasili dúhovú iskru. Do krajiny sa konečne vrátila radosť. Vtedy kráľ navštívil vidiacu znova a viedol s ňou zasa tajný rozhovor:

„Vďaka, vymyslela si to skvele. Škoda len, že si klamala, a onen jeden človek, čo má v sebe iskru šťastia, tu vôbec nie je.“

Vidiaca prižmúrila úzke staré oči a povedala: „To vieš, kráľu, musela som trochu klamať. Jeden taký človek tu naozaj nie je. Tú iskru má v sebe totiž každý. Ale to som predsa nemohla ľudom povedať! Či by mi niekto uveril?“

MÝTY V NÁBOŽENSTVE

Existuje určite veľa možností, ako by mohol náš národ splniť svoje duchovné poslanie. Podľa mňa, keďže ide o úlohu duchovnú, malo by Slovensko pôsobiť práve v tejto oblasti a odstrániť mýty zo svojho náboženstva, a takto ísť príkladom iným národom. Zakorenené mýty totiž robia vieru povrchnou a plytkou, sú dôvodom vlažnosti a pokrytectva a brzdia skutočný duchovný život. Preto teraz uvádzam niektoré mýty, ktoré sú všeobecne uznávané, a ktoré často nemajú žiadnu spojitosť s Ježišovým učením, alebo sú dokonca v rozpore so Svätým Písmom.

1. Mýtus: Cirkev je svätá. Svätá a dokonale je iba Boh. Cirkev je spoločenstvo ľudí, a ľudia sú nedokonalí. Cirkevná vrchnosť často konala počas svojej histórie skutky, ktoré boli v protiklade s Ježišovým poslanstvom Lásky, ako napríklad inkvizícia a križiacke výpravy, čo dokazuje, že svätá v žiadnom prípade nebola a nie je. Pochopenie tohoto faktu môže prispieť k zníženiu fanatizmu a pýchy medzi veriacimi.

2. Mýtus: Pápež je neomylný. Neomylnosť pápeža a jeho „božský“ pôvod vyhlásil pápež Štefan VI. až koncom deviateho storočia. Tento mýtus z temného obdobia o autoritatívnom postavení pápeža sa dodnes udržuje slovami z Biblie: „Peter, ty si skala, a na tejto skale postavím svoju cirkev a pekelné brány ju nepremôžu.“ Tieto slová však boli povedané Petrovi, nikomu inému. Je dokonca známe, že apoštol Peter, ktorý sa za neomylného nevyhlasoval, žiadneho pápeža neurčil. Ešte zvláštnejšie však je, že k slovám určeným tomu istému Petrovi, ktoré sú napísané hneď na nasledujúcej strane Biblie, sa cirkev už nehlási: „Choď odo mňa, satan, na pohoršenie si mi, pretože nemyslíš na veci Božie, ale na ľudské.“ Priznanie omylnosti cirkvi a pápeža by mohlo prispieť k samostatnosti uvažovania veriacich a k vzniku duchovných individualít, nie k slepému bezduchému nasledovaniu.

3. Mýtus: Cirkev odpúšťa hriechy. Toto pohodlné riešenie zbavenia sa hriechov a vlastnej zodpovednosti dodnes zaručuje cirkvi ľahké získanie členov.

Hlavne, keď okrem svojho monopolu na odpustenie hriechov neponecháva človeku okrem zatratenia žiadnu inú možnosť. Spoveď a následné odpustenie hriechov, podobne ako predávanie odpustkov bolo zavedené až v stredoveku. Nejedná sa teda o zdedenú moc odpúšťať hriechy, ktorú dostali osobne apoštolovia, a ktorá sa navyše zdediť ani nedá. Odstránenie tohoto klamstva bude viesť ľudí k väčšej zodpovednosti za svoje činy a k menšiemu prekračovaniu Božích príkázaní.

4. Mýtus: Dedičný hriech Adama a Evy znamená, že sme počatí v hriechu. Podľa tohoto mýtu je každý človek hriešny už iba tým, že sa narodil. To však popiera spravodlivosť, lebo hriech môže vzniknúť iba zlým činom, čo u novorodenca akosi neprichádza do úvahy. Človek ale trpí vždy iba za vlastné hriechy, nie za cudzie. Keď si uvedomíte, že všetko živé v prírode vzniká plodením, tak tento nehorázný mýtus vyhlasuje Stvoriteľa za najväčšieho hriešnika. Dedičný hriech je však niečo úplne iné - sú to práve mýty, ktoré sa dedia z pokolenia na pokolenie, a ktorými trpí každá nová generácia, ktorá musí nasledovať dogmu a udusiť v sebe túžbu po pravde. Ukončenie

sebaobviňovanie z prirodzeného a umožní tak najšš hriešnosť v neprirodzených rozumných špekuláciách, v ktorých sa skutočne ukrýva.

5. Mýtus: Krstom sa zmýva dedičný hriech. Prvý krstil vodou Ján. Ponorenie pod hladinu vody symbolizovalo pochovanie tela pod zem, ukončenie života „starého človeka“ a zrod človeka nového. Preto krstil iba dospelých, lebo k takému činu je potrebné vedomé rozhodnutie. Ján dokonca odmietal krstiť tých, ktorí svoju zmenu nemysleli naozaj úprimne, čo je pri krstení malých detí, ako sa to deje dnes, vylúčené. Krst tak stratil svoj pôvodný účel a zobral človeku Bohom darovanú slobodu, lebo ho bez možnosti vlastného rozhodnutia pripútava už v detstve k určitému náboženskému hnutiu. Odstránenie predčasných krstov by človeku vrátilo slobodu a krstu silu, ktorá mu má v jeho duchovnom snažení pomôcť.

6. Mýtus: Spoveď zmieruje človeka s Bohom. „Vyznajte svoje hriechy a už viacej nehrňte.“ Ježišove slová ukazujú, že vyznanie hriechov bola jednorázová záležitosť. Ani v Biblii sa o potrebe opakovaného, tobôž pravidelného spovedania nikde nepíše. Povinnú spoveď zaviedla cirkev až v neskoršej dobe ako spôsob získavania informácií. Znalosti o činoch každého človeka dali cirkvi neobmedzenú moc. Keď aj muž neprezradil svoje zámery sám, stačilo vyspovedať pod hrozbou zatratenia jeho manželku. V Biblii sa píše, že v nebeskom kráľovstve sú tí, ktorí oprali svoje rúcha - nie že by to urobil niekto za nich. Človek musí sám očistiť to, čo spôsobil, ak chce dôjsť k odpusteniu. Pár minút farárom určených modlitieb za vymenovanie hriechov nezmaže zlú vlastnosť - to sa dá iba prácou na sebe. Koniec spovediam by znamenalo ukončenie automatizovaného hádzania hriechov na Ježišove plecia a konečne motivovalo ľudí svoje zlé vlastnosti odstraňovať.

7. Mýtus: Cirkev je tu na zemi zástupcom Ježišovho učenia. Cirkev čítala Bibliu celé veky iba v latinskom jazyku, ktorému ľudia nerozumeli. Prečo? Nevedomí ľudia sa ľahšie ovládali a cirkev mohla vysvetľovať Písmo tak, ako jej to vyhovovalo. Zmenu vyvolala až Lutherova protestantská reformácia. Svojimi skutkami cirkev dokázala, že bola vzdialená Ježišovmu poslanstvu Lásky. Uvedomenie si mocenských záujmov cirkvi počas celej jej histórie by mohlo prispieť k očiste nesprávnych výkladov Biblie a umožnilo ľuďom žiť podľa neskreseného Božieho slova.

8. Mýtus: Cirkev posväcuje manželstvo. Dnes sa považuje pohlavný styk mimo cirkevné manželstvo za smrteľný hriech. Pravda je však taká, že každý vzťah, v ktorom chýba láska, je hriešny. Prečo? Lebo tam, kde nie je láska, je motívom vzťahu egoistické použitie toho druhého na splnenie vlastných túžob. Cirkev pozhŕňavala často manželstvá kvôli majetkom a moci. Čo je teda viac? Papier, ktorý dá kňaz, alebo láska, ktorá vzťah posväcuje? Prínosom by bolo menej neslobody, do ktorej núti ľudí

hriešnej predstavy o telesnom styku by mohlo odstrániť

tento mýtus a viacej lásky, ktorá sa nedá nanútiť, ale vyžaduje ako nutný predpoklad slobodu.

9. Mýtus: Vzkriesenie tela. Viera vo vzkriesenie hmotného tela pretrváva i napriek tomu, že každý človek vie, že telo v zemi zhnije. Podobne nezmyselnou je aj viera v Ježišove nanebovstúpenie v hmotnom tele. Nanebovstúpenie a vzkriesenie je v poriadku, no do nehmotného sveta ducha sa hmotné telo, čo je už podľa názvu ľahko pochopiteľné, nemôže dostať. Potvrzuje to ale škodlivosť mýtov a dogiem v náboženstve, ktoré človeka prinútili potlačiť zdravý rozum a nahradiť ho slepou vierou. Uvedomenie si toho, že hmota nemôže vstúpiť do nehmotného sveta, dáva človeku šancu pochopiť obmedzenosť náboženských mýtov viazaných na hmotný rozum, ktorý nikdy neobsiahne svet ducha; ten sa dá iba vyciťovať srdcom.

10. Mýtus: Kňaz premieňa hostiu na telo Kristovo. Všetci vidia, že hostia sa nezmenila, ale napriek tomu v to veria. Veď ani sám Ježiš chlieb nepremieňal, keď ho podával učeníkom. Premena hostie bola iba vymyslená, aby urobila ľudí závislých na „moci“ kňazov hostiu premeniť a posilnila monopol cirkvi, ktorá prijímanie šikovne spojila s povinnou spoveďou. Zrušenie mýtu premeny by umožnilo ľuďom pochopiť konečne Ježišove slová „toto je moje telo“, ktorými nám ukazuje, že všetko hmotné je stvorené z Jeho energie, z duchovného, teda z Jeho tela, že všetko je živé a nič tu nie je iba tak, lebo všetko pochádza z Božieho. Keby človek prijal hĺbku Ježišových slov „toto je moje telo“ skutočne, konečne by sa správal s úctou ku všetkému okolo seba a neničil by bezohľadne planétu a život vo svojom okolí. Peter

Ako sa do hory volá...

Keď mi otec ako malému chlapcovi vracieval „...ako sa do hory volá, tak sa z nej ozýva...“, netušil som, na akej základnej životnej pravde je toto príslovie založené!

Ano, čo človek zaseje, to zožne. „Pán tvorstva“ privádza svoje „diela“ k vrcholu. Vo svojej falošnej ilúzii a snahe byť ako Boh, cez nástroje ľudského ega a mocenské prvky spoločnosti - počínajúc politikou, vedou a cirkvami končiac, sa z ľudí stávajú „nástroje“ bez vedomia a svedomia...

Mnohí sa búria, skúšajú, hľadajú. Mnohí zúria, vinia všetko okolo seba, vrátane Boha... Nespokojnosť, nevraživosť, neláska, závisť, hektika, stres, choroby, narastajúce prírodné katastrofy... Kde hľadať pravdu?!

Otázky znie - kto to zasial? Zopár úprimných prikývne, ano aj ja. Svedomie ešte funguje, no iným tečie žĺč a nová nenávisť je zasiata. Aké je myslenie a konanie človeka, taký je svet.

A čo takto riešiť príčiny, nie kopíť následky? Žiť podľa zákonov Života, nie ich len kázať a prekrúcať tak, ako sa to niekomu momentálne hodí do kšeftu? Lebo potom sa z „Nezabiješ“ stane „žehnáť zbraniam“ a „Miluj svojho blížneho“ sa doplní o „ak je tvojho vierovyznania...“

Falošnosť v slovách a činoch, sľuby a lákania, šplhanie po chrbtoch iných na „vrchol“ svojho pádu... Obraz vodcov. Nie, neútočím, len charakterizujem daný stav. A či nemôžem? Chcelo by „niečo“, aby slobodná vôľa bola premenovaná a uzákonená na slobodu voľa?!

Veď slobodu Ducha má v sebe každý. Neskúšajme meniť stále len iných, ale zmeňme predovšetkým seba, tak pomôžeme zmeniť sa aj iným. Ján Fabricius

Rozbíjanie predsudkov

Zdravím všetkých Slovákov! Ak chce Slovensko zastávať svoju úlohu v Európe, malo by sa tiež ekonomicky postaviť na nohy. To by odstránilo nezamestnanosť, ktorá vedie iba k lenivosti. A kto si odvykne od práce, s tým to ide dolu vodou aj duchovne. Preto chcem prispieť nápadom, ako by mohlo Slovensko sebe a aj iným ukázať, že odstrániť predsudky, ktoré vytvárajú nezamestnanosť a ekonomickú krízu, sa oplatí. Predsudky totiž obmedzujú, a v dnešnej dobe to zašlo až tak ďaleko, že je dôležitejšie, aký majú ľudia názor ako samotná skutočnosť.

„Močila konope močila, žabka jej do čížmy...“ Ešte nedávno, ako sa v piesni spieva, bolo Slovákom pestovanie konope známe. Dnes sa však skoro vôbec nepestuje, a to iba kvôli predsudkom! Ich vznik zapríčinila príbuzná rastlina. Hneď na začiatku neopodstatnenosť tohoto predsudku objasníme: konope siate nemá nič spoločné s marihuanou, ktorá sa zneužíva ako droga, prípadne využíva ako liečivá rastlina. Konope je vzrastovo odlišné, nezameniteľné a neobsahuje žiadnu účinnú psychoaktívnu látku.

Dnes kupujeme veľa surovín zo zahraničia, ktoré by mohlo

konope nahradiť, ba mnoho krát svojimi vlastnosťami predstihnúť, a to nižšou cenou a ekologicky neškodným a bezodpadovým spracovaním. Okrem vlákien sa hojne využíva aj konopné semeno. Uvádžam stručný prehľad z viac ako 25000 produktov, ktoré by sa mohli z konope vyrábať: potraviny (múka, neživočíšne mlieko, syry, oleje...), vysokokvalitný papier, náhrada za plasty a polystyrén, celofán, lamináty, izolačné materiály, stavebné panely a materiály, náhrada dreva a drevotriesky, tekuté, tuhé a plynné palivá, textilie (oblečenie, posteľné prádlo, plienky, čalúnenia, poťahy, koberce...), farby, živice, laky, tmely, fermeže, laná, špagáty, čistiace prostriedky, krmivo pre zvieratá, lieky...

Dopyt po vysokokvalitných ekologických výrobkoch dáva šancu hlavne stredným a malým výrobcam, čo znamená veľký počet pracovných miest priamo v jednotlivých regiónoch. Znížili by sa tým aj náklady na prepravu a úmerne tomu aj znečisťovanie životného prostredia.

Vlastnosti výrobkov z konope sú úžasné – napríklad oblečenie je vzdušnejšie, pevnejšie, odolnejšie, trvácnejšie, v zime hreje a v lete chladí viac ako odevy z bavlny; semená na výrobu potravín sú najbohatším zdrojom nenasýtených mastných kyselín, obsahujú vzácne výživné látky, aké sú v materskom

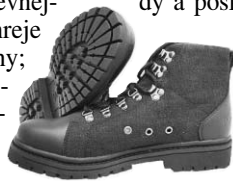
mlieku; stavebné materiály z konope majú dvakrát vyššiu pevnosť ako z dreva...

Konope má ešte ďalšie vlastnosti. Táto rastlina nevyčerpáva pôdu, je nenáročná na pestovanie a netreba ju postrekovať. Okrem toho produkuje veľa kyslíka. Jej vysádzanie na miesta, kde je pôda zničená eróziou (vysušená vetrom) by vytvorilo mikroklimu a vrátilo týmto oblastiam život. Na svete je veľa takýchto plôch, ktoré vznikli po neuváženom vyrúbaní porastov chamtivými ľuďmi. Keby podľa príkladu Slovenska vysádzali konope na takéto zničené plochy aj iné štáty, ktorý konope dokáže vyprodukovať, by po desiatich rokoch úplne uzavrel ozónovú dieru!

Musím prízvukovať kvôli špekulantom, ktorí iba hľadajú dôvod, prečo by sa niečo nedalo či neoplatilo, že tieto krajiny by mali z vysadeného konope vysoký ekonomický prínos.

Ako vidíte sami, pestovanie tejto rastliny by mohlo slovenskú ekonomiku vytrhnúť z biedy a poskytnúť pracovné príležitosti. Tak čo, ľudia, využijeme túto možnosť? Necháme ozónovú dieru zväčšovať a budeme utekať zo strachu z rakoviny pred svetlom, alebo odstránime radšej zo svojich hláv obmedzujúce predsudky? *Emil*

Dve možnosti PRÍBEH

Michal je ten typ človeka, ktorého radi stretávame. Má večne dobrú náladu a vždy vie povedať niečo pozitívne. Stále dokáže ľudí motivovať. Keď mal niektorý z kolegov zlý deň, Michal mu vždy vedel ukázať pozitívnu stránku celej veci, zmeniť jeho postoj, nazeranie na danú situáciu... Slovom - dodal každému energiu a chuť popasovať sa s problémom. Na otázku „ako sa máš“ mal obľúbenú odpoveď: „Keby som sa mal len o chlp lepšie, bol by som už dvojčatá“. Bol som veľmi zvedavý, ako to dokáže, a tak, keď sa mi raz naskytla príležitosť, spýtal som sa ho na to: „Len sa nepretvaruj, nemôžeš byť predsa dobre naladený stále... každý deň, celý čas! Ako to robíš?“

Michal mi na to zaujímavo odpovedal: „Každé ráno keď vstanem, poviem si, že mám na výber dve možnosti. Buď budem mať dobrú náladu, alebo... si môžem vybrať tú zlú. No a ja si vždy vyberiem radšej tú dobrú. A vždy, keď sa mi pritrafí niečo zlé, môžem si vybrať, že budem obeťou, alebo sa z toho poučím. A ja si vždy vyberiem tú možnosť poučiť sa z toho. Vždy, keď niekto ku mne príde a sťažuje sa, môžem si vybrať - buď prijať jeho nešťastie, alebo snažiť sa pomôcť mu nájsť nejakú pozitívnu stránku života. A ja si vyberám vždy tú druhú možnosť - hľadám spolu s ním ten dôvod, pre ktorý sa oplatí bojovať a žiť ďalej. Hľadám tú dobrú stránku života.“

„No, to ale nie je vždy také jednoduché!“ protestoval som.

„Ale je,“ povedal Michal. „Celý život si vyberáme. Keď si odmyslíš všetky tie hlúposti okolo, každá situácia je v skutočnosti

voľba. A ty si vyberáš ako reagovať na danú situáciu. Ty si vyberáš, ako ľudia ovplyvnia tvoju náladu; či ju budeš mať dobrú alebo zlú. Jednoducho povedané, ty si vyberáš, ako žiješ svoj život.“

Veľa som rozmýšľal o tom, čo povedal Michal. Krátko na to som odišiel z firmy, kde sme spolu pracovali a začal som podnikáť sám. Aj keď sme sa už nevidali, často som o ňom rozmýšľal vo

chvíľach, keď som sa dostával do problémových situácií, keď som si „vyberal“, ako budem žiť svoj život namiesto toho, aby som iba bezhlavo reagoval na konkrétnu situáciu. O niekoľko rokov potom som počul, že Michal mal vážnu nehodu, spadol z 20 metrovej výšky. Po 18 hodinovej operácii a dlhých týždňoch na lôžku ho nakoniec pustili domov so zadrôtovanou chrbticou. Stretol som sa s ním asi pol roka po tej nehode. Keď som sa ho spýtal, ako sa má, odpovedal: „Keby som sa mal len o chlp lepšie, bol by som už dvojčatá. Chceš vidieť moje jazvy?“ To som odmietol, hlavu spýtal som sa ho, čo sa mu prehnilo hlavou, keď dopadol vtedy na zem.

„Prvá vec, ktorá mi prebehla hlavou bola, ako sa veľmi teším keď uvidím bábätko, lebo manželka mala onedlho rodiť,“ odpovedal Michal. „...a hneď potom som si uvedomil, že mám dve možnosti: Môžem si vybrať život, alebo smrť. Tak som si vybral život.“

„A nemal si strach? Nestratil si vedomie?“ pýtal som sa ho.

Michal odpovedal: „Záchranári boli skvelí. Stále mi opakovali, že to bude dobré. Ale keď ma priviezli do nemocnice a uvidel som hrôzu na tvárach doktorov a sestričiek, naozaj som sa zľakol. V ich očiach som čítal - toto je mŕtvy človek. Uvedomil som si, že musím niečo urobiť.“

„A čo si spravil?“ pýtam sa.

„No, bola tam obrovská nemotorná sestrička, ktorá na mňa revala, či som na niečo alergický. ÁNO, odpovedal som. Lekári, aj sestričky spozorneli a čakali na moju odpoveď. Zhlboka som sa nadýchol a zakričal som: „Na vážne ksichty!“ Keď sa dosmiali, povedal som im: „Rozhodol som sa, že budem žiť. Operujte ma ako živého, nie ako mŕtvolu!“

Michal prežil nielen vďaka majstrovstvu chirurgov, ale aj vďaka svojmu úžasnému prístupu k životu. Od neho som sa naučil, že každý deň máme možnosť žiť naplno... Čo prežíváš, to chceš. Čo chceš, to prežíváš. Nie je dôležité, čo sa deje, ale ako to človek prijme - to rozhoduje o všetkom. Preto sa netráp, čo bude zajtra, zajtrašok nech sa o seba postará sám. Každý deň má dosť starostí aj bez toho. Okrem toho, dnes je ten deň, kvôli ktorému si sa trápil už včera...

1000 a jeden omyl

Všetky veci nemusia byť také, ako si myslíme, že sú. Preto sme sa rozhodli uverejniť niekoľko z mnohých omylov, ktorým ľudia veria, a o ktorých správnosti sú presvedčení tak vehementne, že by boli ochotní sa za svoju „pravdu“ aj pohádať. Žiaľ, mylia sa...

● **Vlky napádajú ľudí.** V oblasti veľkého výskytu vlkov isté mieste noviny vypisovali celé roky odmenu každému, kto bude vedieť dokázať útok vlkov na človeka. Odmena však nebola nikdy vyplatená, lebo jednoducho nijakých obetí nebolo. Vlci sú totiž veľmi plaché zvieratá, ktoré sa ľuďom normálne neukážu na oči. Výnimkou sú iba zvieratá dráždené človekom a postihnuté besnotou.

● **Einstein bol zlým žiakom.** Mnohí žiaci so zlými známami sa utešujú slovami: ved aj Einstein... V skutočnosti bol Einstein všetkým iným, len nie zlým žiakom; nepáčili sa mu iba niektoré formy výučby: „Učiteľia v základnej škole mi pripadajú ako šikovatelia a učiteľia na gymnáziu ako poručníci,“ napísal neskôr. Kvôli tomu a aj pre opovrhovanie vojenčinou nebol u svojich učiteľov obľúbený. To mu ale nikdy neznamenalo postup do vyššej triedy. Zaujímal sa síce menej o šport a jazyky, ale jeho výkony v odboroch ako matematika a fyzika boli vždy na špičkovej úrovni.

● **Po ovocí sa nemá piť voda.** Mnohí z nás ako deti iste počuli od svojich mám slová: „Nesmieš za jablkami piť vodu, lebo ňa bude bolieť brucho!“ Toto varovanie je však prehnané, lebo ovocie a voda sa navzájom dobre znášajú. Pitná voda v minulosti obsahovala všelijaké zárodky, ktoré mohli spôsobovať v žalúdku kvasenie ovocia s následkami

ako sú bolesti brucha, nadúvanie a hnačka. To je však pri súčasnej pitnej vode, dôkladne zbranej zárodkov, prakticky vylúčené.

● **Prechladnutie spôsobuje chlad.** Prechladnutie nespôsobuje chlad, ale vírusy. Vlhko a zima sa dávajú do súvislosti s prechladnutím preto, lebo pri studenom počasí sme častejšie v uzavretých priestoroch spolu s inými ľuďmi, od ktorých sa môžeme nakaziť. Chlad môže našu odolnosť voči vírusom iba oslabiť, ale nie je príčinou prechladnutia.

● **Raňajky sú základom zdravého stravovania.** Po vyhodnotení rozsiahlych výskumov sa nenašli žiadne dôkazy, že by vynechanie raňajok negatívne vplývalo na duševnú alebo telesnú výkonnosť človeka, a už vôbec nie dôvod, pre ktorý by mali byť najdôležitejším jedlom dňa. Legenda o dôležitosti raňajok sa podľa všetkého vytvorila na základe štúdií z konca štyridsiatych rokov. Aj keď štúdie samy o sebe nevykázali nijaké jednoznačné výsledky, podarilo sa objednávateľovi výskumu - americkej Cornflakes - tieto výsledky na verejnosti predstaviť tak, že odvtedy sa už o dôležitosti raňajok nepochybovalo. Podľa mienky mnohých vedcov v odbore výživy nič nesvedčí proti tomu, aby sa denné stravovanie začalo obedom. Mnohí dokonca považujú raňajkovanie hneď po zobudení za neprirodzené.

● **Čierna farba vyjadruje smútok.** Nosenie čierneho odevu pri smútočných príležitostiach nemá svoj pôvod vo vyjadrení smútku, ale je prejavom strachu z mŕtveho. Verilo sa, že človeka zamaskovaného čiernou

farbou duch mŕtveho nevidí, a tak ho ani nebude prenasledovať. Inak povedané, motívom na nosenie čierneho odevu nebol smútok nad smrťou iného, ale strach z vlastnej smrti. U Číňanov je smútočnou farbou biela alebo fialovočervená, u Egypťanov žltá, u Peržanov hnedá a u Cigánov červená.

● **Srdce je umiestnené vľavo.** Naše srdce nie je ani vľavo, ani vpravo, ale uprostred hrudného koša, takmer úplne v prostriedku medzi ľavou a pravou časťou pľúc. Len jeho dolná časť smeruje doľava.

● **Ucholaky lezú do uší.** Ucholak nikdy dobrovoľne nevlezie do nášho ucha, lebo nemôže zniesť náš horký ušný maz. Okrem toho v ľudských

ušiach nenájdete žiadnu potravu; živí sa listami a hmyzom. Svoje meno dostal podľa zadných krídel, ktoré sa podobajú ľudskému uchu.

● **Čítanie v šere škodí zraku.** Čítanie v polotme škodí očiam práve tak, ako škodí fotografovanie v polotme fotoaparátu - totiž vôbec nijako. Pri čítaní sa musíme samozrejme namáhať viac, ale nášmu zraku a očiam samotným - ako to potvrdzujú oční lekári - toto namáhavé čítanie neškodí.

● **Špenát je mimoriadne bohatý na železo.** Špenát neobsahuje vôbec viac železa ako iné potraviny. Varený špenát obsahuje 2,2 mg železa, biely chlieb 2,3 mg, fazuľa a sója 2,7 mg, mandle 4,6 mg a pistácie dokonca 7,3 mg/100g. Táto legenda podporená reklamou o námorníkovi Pepekovi vznikla chybou - posunom desatinnej čiarky o jedno miesto napravo. Na chybu sa prišlo už v 30. rokoch, no mýtus o železe v špenáte sa udržal dodnes.

Dajte mi čas a peniaze a ja presvedčím všetkých, že tento čierny kruh je biely štvorec.

Duchovná cesta

Učebňa bola takmer prázdna, až na oneskorencia, ktorý v nej nezostal úmyselne. Učiteľ musel žiaka už znovu potrestať, a tak nechal milého previnilca poškole. Hnev nedával žiakovi možnosť sústrediť sa, takže splnenie úlohy sa vlieklo. Chlapcovi chýbala trpezlivosť. „Ja? Prečo zase ja? Veď ja vám ukážem! Ešte uvidíte, kto ja som...!“

Prešli roky a deti vyrástli. Sú však veci, ktoré sa časom nemenia, pokiaľ ich človek nezmení sám. A tak sa, teraz už mladík, zožieraný neúspechom a poháňaný túžbou po výnimočnosti, hnal za svojím snom. Netrpezlivosť mu uzavrela všetky ponúkané cesty túžiacie prospieť jeho duši, a tak si z pozliepaných vedomostí, prevažne z návodov lacných kníh, vytvoril cestu vlastnú. Ďaleko od ľudí, hnaný neutíchajúcou túžbou, sa ponáral stále hlbšie do tajomných praktík. Mesiace odlúčenia sa zmenili na roky a teraz už ako muž postupne nadobudol vytúžené schopnosti. Jedného dňa, pri

cvičení koncentrácie svojej vôle, vyrušilo ho hlasné štebotanie vtákov na strome. „Ako si ma dovoľujete rušiť? Mňa! Viete, kto ja som?“ S hnevom sa pozrel do koruny stromu. V tom momente vtáčí spev ustal a vtáky sa zrútili mŕtve na zem. Na mužovej tvári sa po dlhom čase objavil úsmev: „Môj čas sa naplnil.“ A vedomý si svojej sily, ktorú získal dlhoročným tréningom, vydal sa na cestu.

Po niekoľkých dňoch prišiel k prvému ľudskému obydlia a hneď búcha na dvere. „Hej, je tam niekto? Chcem jesť!“ Dvere sa ticho otvorili, zjavila sa v nich staršia žena a vľúdne ho pozvala ďalej. Práve keď mu ukazovala, kam si má sadnúť, ozval sa z vedľajšej izby zachrípnutý mužský hlas: „Anka, Anička, kde si...? Som smädný, podaj mi, prosím, vody...“ Hlas bol chorľavý, starecký a plný bolesti. Muž pochopil. Táto žena bola na chorého pripútaná starostlivosťou oň... možno už dlhé roky. Pocítil voči nej akúsi povýšeneckú ľútosť; nemohla ísť do sveta, nič

spoznať, nič nové sa naučiť... chudera... Porovnal ju so sebou a zdala sa mu nesmierne maličká. Vnútri ho striaslo a pomyslel si, ako dobre, že takto nemusí žiť. Ukradomky pozrel na jej tvár a čakal na jej výraz odporu, zlosti alebo aspoň znechutenia. No ženina tvár ostala na jeho prekvapenie naďalej vľúdna a pokojne zavolala naspäť: „Už idem, otec.“ No ešte väčšie prekvapenie preň bolo, keď sa k nemu obrátila naspäť a povedala: „Počkaj tu, hneď prídem.“ Muž sa rozhneval. On že má čakať?! On?! A pozrel na ňu pohľadom, ako na tie vtáky v korune stromu. Ženou to však nijako neotriaslo a so svojím nezmeneným železným pokojom povedala: „Toto na mňa neskúšaj. Tu nie sú nijaké vtáky.“ S tým sa obrátila a odišla. Muž bol taký šokovaný, že nebol vôbec schopný slova, ani keď sa žena vrátila a dala mu najesť. Až po jedle sa opatrne spýtal: „Ako si to vedela?“ „Čo...? To s tými vtákmi...? Videla som to v tebe.“ „Videla...?“

„Áno. Každý človek má v sebe istým spôsobom písaný život...“ „Ty... dokážeš vidieť... takto...?“ zajachtal muž. Bol z tejto novinky taký ohromený, že nebol schopný ani poriadne formulovať vety. Žena mu podala skromný pokrm, dlho sa naň skúmavo zahľadela a povedala: „Vieš, kým ty si mámil čas získavaním neúčinných schopností pre seba, ja som si vybrala inú cestu. Od svojich osemdsiatich sa starám o svojho nevládneho otca. Starostlivosť o neho a každodenná práca boli mojou duchovnou cestou, ktorá mi priniesla väčšie dary, ako tá tvoja. Vieš, úspech, ktorý márne hľadáš, závisí od dôvodu, pre ktorý veci konáš. Ak pre seba, posilňuješ iba svoje ego, ktoré ti zabraňuje vidieť a všetko takto získané ti je len na škodu. Iba láska k druhým oslobodzuje dušu a bez toho, aby sa človek namáhal, je mu pridané i všetko ostatné.“

A ako to býva, i zlo pracuje nevedome pre dobro. Tých dvadsiť rokov nebolo celkom premárnených, lebo sa počas nich naučil trpezlivosť a viacej nepotreboval vynikať nad ostatných.

Vegetariánstvo

Veľa ľudí sa dnes zaoberá vegetariánskou stravou; iní zasa nedajú na mäsitú stravu dopustiť, alebo skonzumujú takmer hocičo. Strava určite vplýva na vitalitu človeka a určuje tak kvalitu ľudského života, ale nemali by sme jej vplyv ani preceňovať, lebo „...nie to, čo vchádza do človeka, ho poškvrňuje, ale to, čo vychádza z jeho úst...“

Zo školy vieme, že všetko okolo nás sa skladá z atómov. Hmotný svet, vrátane našich tiel, je vlastne pulzujúcou energiou svetla. Aby sme mohli žiť, musíme energiu, ktorú spotrebujeme v tele, doplniť. Keďže nevieme energiu jesť, musíme ju prijímať sprostredkovane, v potrave. Rastliny napríklad žijú vo veľkej miere z energie svetla a my potom nimi takto premenenú a uchovanú energiu zjeme. Je pravdepodobné, že naše telo sa vývojom ľudského ducha zdokonalí, naučí sa prijímať slnečné žiarenie priamo, a postupne tráviaci trakt človeka zakrpatie, podobne ako prsty na nohách. Zatiaľ však človek musí energiu popri teple, svetle, vzduchu a vode prijímať aj v potrave.

Zvierací organizmus je veľmi podobný ľudskému telu. Sú to vlastne naši „nemí“ priatelia a spoluobyvatelia planéty. Vegetariáni v tejto súvislosti hovoria o cíte, ktorý im nedovolí zvieratá zabíjať. Tento cit je však mnohým ľuďom neznámy, lebo mäso sa k nim dostane už spracované v peknom obale a niektorí dokonca zvieratá, ktoré denne jedia, ešte naživo ani nevideli. Keby museli zviazať, ktoré konzumujú, aspoň raz za život sami zabiť, svoj vzťah k „mäsu“ by asi zmenili.

Keď si uvedomíme, že človek po tisícročia jedával mäso, musíme uznať, že okamžitý prechod na rastlinnú potravu je neprirodzený. Mnohí na jemnejšie vyžarovanie rastlinnej potravy nie sú ani duchovne dosť zrelí a namiesto úžitku by im to uškodilo. To, čo sa však dnes deje, nie je konzumovanie mäsa, ale prežíranie sa ním. Naši predkovia nejedli mäso každý deň, či dokonca niekoľkokrát denne. Takýto extrém je asi škodlivejší, než úplný prechod na vegetariánsku stravu. Ak človek nechce byť extrémista, ideálne by bolo konzumáciu mäsa znížiť na normálnu mieru a ďalej ju potom postupne znižovať.

Je známe, že nadmerná konzumácia mäsa podporuje vznik chorôb ako sú rakovina, cukrovka, nadváha, poškodenie kostí, depresívne stavy a iné. Mnoho chorôb sa lieči napríklad čisto rastlinnou stravou.

Oficiálne podporovaná mienka sa drží tvrdenia, že vyčarknutie mäsa z jedálneho lístka by mohlo vážne ohroziť zdravie človeka. Táto norma pre zdravie sa však asi týka iba menšej časti ľudstva, lebo na našej planéte mnoho ľudí je mäso iba pár krát do roka a mnohí mäsitú alebo dokonca hocijakú stravu nemajú vôbec. Až 50 miliónov ľudí ročne zomiera od hladu! Keby priemyselne vyspelé krajiny znížili spotrebu mäsa iba o 10%, mohlo by byť vyživovaných 100 miliónov ľudí, pretože napríklad na 200g hovädzieho stejk-u pripadajú ako potrava pre zvieratá až 2 kg obilia, z ktorého by sa nasýtilo zhruba 8 detí.

Veľak bohatých tak doslovne žerie chlieb chudobných. A stačilo by tak málo... Vysoká spotreba mäsa má za následok krutú „výrobu“. Napríklad iba v Nemecku sa za rok zabije 376 400 000 sliepok a kureniec, 40 200 000 prasiat, 14 200 000 kačíc, 4 100 000 kusov dobytky, 1 000 000 husí... Ako vďaka takýmto kvantitám vyzerá „chov“ zvierat, prečítajte si sami:

Prasatá sú chované vo veľkých skupinách po 80-200 zvierat v takmer ustavičnej tme, na roštoch z mreží, čo vedie k častému poškodeniu klbov. Sú produkované ako v továrni: prasnice sú umelo oplodňované, po 15 týždňoch živorenia v najtesnejšom priestore v pološere sú umiestnené do špeciálnych klietok, kde sa dá sotva pohnúť. Môžu iba vstať a znovu si ľahnúť, čo im neumožňuje starať sa o svoje mláďatá.

Nosnice žijú svoj krátky život v halách bez okien, v skupinových klietkach, ktoré majú až 8 poschodí. 22 sliepok sa delí o jeden meter štvorcový. Zápach je neznesiteľný. Po 14-18 mesiacoch nemôžu sliepky chované v týchto koncentračných táboroch dosiahnuť určený počet vajec a putujú do slepačej polievky. Takmer päťna toto skrátene životné obdobie nevydrží a zomrie na stres, infekcie a kostné ochorenia.

Kravy sú až do ich zabitia uzavreté v úzkych ohradách, v ktorých sa sotva môžu pohybovať.

Minimalizáciou priestoru na nie viac ako jeden meter štvorcový pre kravu chovatelia maximalizujú svoj zisk. Namiesto materského mlieka dostávajú tučnú bielu tekutinu z mliečného prášku, loja, veľrybieho tuku a množstva soli. V dôsledku veľkého množstva soli majú kravy obrovský smäd a pretože nedostávajú žiadnu vodu, pijú ešte väčšie množstvo bielej kaše. Tak sú v krátkej dobe vykrmené na jatočnú váhu. Počas celého krátkeho života nevidia ani jednu zelenú lísku a slnko vidia až cestou na bitúnok.

Sliepky vo veľkochove trpia ešte väčšmi ako v kuracej farme. Pretože ich hrud' je najdrahšia a najžiadanejšia, cieľným chovom sa ich neprimerane vyvinuté telo ohýba pod jej váhou a na konci svojho 22 týždňového života padajú, alebo ležia na príliš širokej a ťažkej hrudi. Tak ako kačiciam, aj sliepkam je za živa odrezaný zobák. Sliepky a kurčatá sú často pred zabitím exportované tisíce kilometrov bez vody a potravy, natlačené na sebe, v najväčších horúčavách, či mrazivej zime.

Niektoré zvieratá transport neprežijú. Mnohé sú cestou na jatky také zoslabnuté, že nedokážu prejsť ani 100 metrov. Aby sa pohybovali rýchlejšie, sú im zavádzané kovové háky do úst, očí... Od opisu jatiek a spracovávania mäsa ešte položíjúcich zvierat vás radšej ušetríme. Myslíme, že ukážka „ľudskosti“ v chove zvierat stačí. A pritom by stačilo spotrebu mäsa iba znížiť na prirodzenú mieru...

Bylinožravec alebo mäsožravec? Priemyselný rozmach v posledných desaťročiach spôsobil, že väčšina ľudí si nerozlučne spája stravovanie s mäsom. Dokonca aj v škole nás kedysi učili, že človek je všežravec a mäso prirodzene patrí do jeho jedálneho lístka. Je to však pravda?

Teória o tzv. všežravcoch je vlastne neopodstatnená, lebo tráviaci systém je usposobený buď na trávenie mäsa alebo rastlín. Všežravce by teda museli mať dva tráviace systémy. Ak sa niektoré bylinožravé živočíchy občas uchylujú ku konzumácii mäsa, je to z dôvodu núdze, v čase, keď majú málo rastlinnej potravy. Živočíchy delíme podľa jednoducho stavby tela a tráviaceho systému na bylinožravce a mäsožravce.

Zuby. Mäsožravce majú nepravidelný chrup s výraznými očnými zubami určenými na trhanie mäsa, stoličky chýbajú. Bylinožravce majú pravidelný chrup s malými očnými zubami a širokými stoličkami určenými na drvenie a rozomletie potravy.

Sliny. Mäsožravce disponujú len malými slinnými žľazami (nepotrebujú

predtráviť potravu), ich sliny sú kyslé a neobsahujú ptyalín (enzým štiepiaci škrob rastlín). Bylinožravce majú dobre vyvinuté slinné žľazy (potrebujú veľa slín na predtrávenie potravy), ich sliny sú zásadité a obsahujú ptyalín.

Čeľuste mäsožravcov sa pohybujú takmer výlučne smerom „hore-dolu“, lebo šelmy potravu trhajú a prehltávajú celé kusy; čeľuste bylinožravcov sa pohybujú všetkými smermi, aby mohli byť obilniny dobre požuté.

Tekutiny. Mäsožravce vodu chlpú pomocou jazyka, bylinožravce ju srkajú.

Žalúdok je u mäsožravcov jednoduchý so silným kyslým prostredím a množstvom žalúdočnej kyseliny potrebnej na trávenie zvieracích kostí, šliach a svalov. Bylinožravce majú komplikovaný žalúdok; koncentrácia žalúdočnej kyseliny je 20x slabšia.

Dĺžka tráviaceho traktu je u mäsožravcov len trojnásobkom dĺžky tela; mäso musí byť rýchlo vylúčené z tela, pretože v tráviacom trakte hnie a vytvára toxické látky, ktoré by sa mohli z čreva vstrebať do krvi. U bylinožravcov dosahuje

dĺžka tráviaceho traktu približne 10-násobok dĺžky tela, pretože rastlinná strava potrebuje dlhší čas na vstrebanie.

Mäsožravci majú **ostré pazúry** oproti **tupým nechťom** u bylinožravcov.

Ochladzovanie prebieha u mäsožravcov dychčaním s vyplazeným jazykom, pretože nemajú v koži potné žľazy a póry, ktoré sú naopak typické pre bylinožravce.

Podľa týchto znakov patrí človek jednoznačne k bylinožravcom. Najčastejším protiargumentom je tzv. prispôbenie sa človeka vekmi na používanie mäsitej potravy, hoci týmto konštatovaním svoje argumenty vyčerpali (človek bol pôvodne zberačom plodov - bylinožravcom, a predpokladá sa, že asi nástupom doby ľadovej bol nútený zaraďovať do jedálneho lístka aj mäso). Čím konkrétne sa prispôbil - zmenou tvaru zubov, čriev, zložením slín, kyselín, atď. - to sa už nedozvieme; lebo vlastne niet čo povedať. Skôr sa dá povedať, že si mäso zvykol jesť a nejaký čas potrvá, kým si od toho zasa odvykne. A hoci sú to práve lekári, ktorí sa často dovoľávajú vedeckých dôkazov, tieto nepopierateľné fakty jednoducho ticho ignorujú.

PRĚSTOR PŘE ŽIVOT

Můžete odoberať poštou

Objednávky: objednat@priestorprezivot.sk
alebo OZ Proces3, Kratinova 11, 036 08 Martin.

● Napíšte nám, koľko vydaní časopisu si chcete objednať, adresu, na ktorú ich máme zasielať a zaplaťte predplatné poštovou poukážkou alebo prevodom na číslo účtu: 5261664/5200. Cena jedného časopisu vrátane poštovného je 15,-Sk.

Máš ma rada?

Hovoríš, že máš rada kvety a trháš ich, vravíš, že máš rada zvieratá a ješ ich.

Tak trochu sa bojím, keď mi povieš „mám ťa rada...“

Pravda a lež

Šla Pravda svetom a na chudý duchom se smála, pro blahoslavený navlíkla honosný šat, v zákoutí špinavým drzá Lež ve stínu stála, ta Pravdu pozvala k sobě přenocovat,

a Pravda znavená usnula, jen co si sedla, ze sna se culila, naivka důvěřivá, jen oči zavřela, už se Lež z postele zvedla a začla si pokradmu zkoušet ten její háv.

S Pravdou mně můžete leda tak políbit záda, ženská je ženská, tak jakýpak cavyky s ní, kdopak tu rozpozná, která je Lež, která Pravda, až budou obě dvě donaha vyslečeny,

na její blůzku si její brož fešácky připla, pod paži stříkla si její dezodorem, peníze, hodinky, doklady, všechno jí štípla, odplivla, odporně zaklela, vypadla ven.

K ránu až zjistila Pravda, co všechno jí schází, před zrcadlem se pak notně podivila: někdo už odněkud donesl hrst černých sazí, aby se ta čistá Pravda tak nelíšila,

Pravda se smála, že na ni kameny házejí: „Vždyť Lež je to všechno a Lež taky má šaty má,“ blahoslavení s ní protokol sepsali rázem, byla to rozmluva dost málo přívětivá.

Ona vyfásla pokutu a ještě mohla bejt ráda, ostatně cizí šmouhy přišli jí, nějaká mrcha tu tvrdí, že je prej Pravda a zatím se potlouká nahá a po škarpách spí,

Ubohá Pravda se brání a přiznat se nechce, to máš, holka, marný, jak chceš se dušuj a křič. Leckterý hlupák se dodneška za pravdu hádá, Pravdy se ovšem v těch řečičkách nedobereš.

J. Nohavica / V. Vysockij

Aforizmy

- Niektorí veľa cestujú, aby videli nové veci; žiaľ, pozerajú sa na ne vždy starými očami.
- Čím posvätejšia je náuka, tým pokornejšia musí byť jej hlásateľ.
- Keď sa slnko kultúry chýli k západu, vtedy aj trpaslíci vrhajú tieň.
- Je ľahšie rozbiť atóm než predsudok.
- Lepšie je zapáliť sviečku, než nariekať, že je tma.
- Jedinou prácou, ktorá nie je stratou času, je hľadanie Boha napriek tomu, že On je nedosiahnuteľný.
- V našich časoch sa treba veľmi ponáhľať, aby sme vysmiali hlupáka, lebo zajtra môže byť už vplyvným človekom.
- Pesimista narieka na vietor, optimista čaká, kedy sa zmení a realista nastavuje stožiare.

Farební?

Hovorí černocho belochovi: „My sa čierni už narodíme, sme čierni celý život a čierni aj umrieme.“

Vy sa však narodíte ružoví, keď je vám chladno, ste fialoví, keď je vám zle, ste zelení, keď ste chorí, ste žltí, keď nemôžete dýchať, ste modrý, keď sa hneváte, očerveniete, a až ako mŕtvi máte farbu bielu. Nevieť teda, kto je tu potom farebný!“

O zlatej rybke

Poznáte to, nie? „Chcem mať dom, auto, peknú ženu, kopec peňazí, dovolenku...“ Bla, bla, bla... Kopec túžob, snov, predstáv, prianí, očakávaní... A tak teda poďme na ryby, hlavne na tú zlatú - čo splní želania!

Udica je hodená, záber a - už sa trbliece na háčiku. „...mám ťa!“ A hneď zčerstva: „Takže moje želanie je...“

„Počkaj, počkaj, ja som síce záračná, ale plním len to čo nechceš!“

Rybár ostal stáť ako stĺp a vykotal: „Ja nechcem nič, ale chcem všetko!“

A múdra zlatá rybka splnila jeho pranie. Dostal všetko, čo si v duši prial, a keď aj on zmúdreľ, pochopil rybkinu múdrosť. Pochopil, že vlastne nemá nič... *Lebo pravý život sa neodohráva mimo nás, ale v nás!*

Ján Fabricius

O hľadání múdrosti

Bol raz jeden mladík, ktorý veľmi dychtil po múdrosti. Dni i noci ležal v knihách, hľbal o záhadách sveta a čítal všetko, čo mu prišlo pod ruku. Až raz sa do počul, že v meste je mudrc, ktorý je skutočne vidiaci!

Mladík veľmi zatúžil po jeho múdrosti a hneď sa vydal na cestu. Bežal, hlava v oblakoch, nehľadiac napravo ani naľavo hnal sa za vznešeným cieľom. Vtom zakopol o opilca, ktorý vospával na ulici, a tresol na zem ako mech.

„Ty nemešlo! Grobian, dívaj sa, kam šliapeš!“ zreval ožran a zúrivo sa na neho vrhol. Natĺkol mu, čo sa do neho vmlstilo a chlapec mal čo robiť, aby vyviazol živý. Dobitý dobehol až k rieke, kde márne hľadal prievoz. Na brehu bol jediný čln, ale ten mal na dne dieru ako päšť.

„Akú dieru? Že vás ústa nebolia, pane!“ vrieskal o stošesť majiteľ požičovne lodiek. „Tá loď je bezpečná ako vaše vlastné topánky, to vám prisahám!“

Hovoril tak presvedčivo, že mu chlapec uveril a čln si požičal. Lenže sotva došiel do polovice rieky, čln nabral vodu a šiel ku dnu. Chudák chlapec sa skoro utopil.

Vyliezol zmáčaný na breh a ponáhľal sa pešo k mestu. Vtom šiel okolo kočiara a kočíš volal: „Kočíar do mesta pre pánov z paláca!“ Pravdaže, chlapec z paláca nebol, ale chcel si ušetriť kus cesty. Tajne vliezol do kočiara a kočíš bez váhania práskol do koní. Ale beda! Namiesto do mesta vyšiel opačným smerom a čím viac mladík kričal, tým besnejšie kočiara letel. Chlapcovi nezostávalo nič iné, než za jazdy vyskočiť. Odretý do krvi sa vliekol späť a žalosťne si zúfal, aký je osud k nemu krutý práve v tak dôležitý deň. Ako tak unavene kráčal, priamo oproti zbadal prichádzať človeka, ktorý sa smial od ucha k uchu a mal zvláštne povedomú tvár.

„Tak čo, chlapče, ako sa ti páčia tie múdrosti? Nevrav, že ma nepoznáš! Ja som predsa ten pijan, čo si ti ľahol do cesty! Snáď som ťa vylátal dosť, aby si si pamätal, že keď sa ženieš za svojím cieľom, nikoho pri tom nesmieš pošliapať! Ja som ti požičal tú deravú loďku. Dúfam, že viackrát nenaletíš na páčivé reči! O všetkom sa presvedč najskôr sám, načo máš rozum? A potom som ťa pekne previezol kočiarom, čo? To aby si pochopil, že kedykoľvek si chceš skrátiť cestu podvodom, vždy sa dostaneš tam, kam nechceš. To sú skutočné múdrosti, ktoré hľadáš.“

Teraz sa asi hneváš, že som ťa tak potrápil. Jednu múdrosť ti teda pridám. Hlúpi ľudia ľahkosti nenávidia, ale múdry človek sa z nich učí. Ty si zbitý, odretý a mokrý ako žaba, ale si o všetko múdrejší. Keď pochopíš toto, nepotrebuješ mudraca, ani hrubé knihy. Život ťa bude sám denne učiť.“

